

Шифр спеціальності 081	«Право», ОП «Захист прав людини у сфері будівництва та	Сторінка 1 з 7
---------------------------	---	----------------

Київський національний університет
будівництва і архітектури
Кафедра політичних наук і права

«Затверджую»

Завідувач кафедри

 Дерегуда С.В./

30 червня 2023 року

Розробник силабусу

 /Хлапонін Д.Ю./

СИЛАБУС ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

1) Шифр за освітньою програмою: ВК01				
2) Навчальний рік: 2023-2024				
3) Освітній рівень: другий рівень вищої освіти (магістр)				
4) Форма навчання: денна, заочна				
5) Галузь знань: 08 «Право»				
6) Спеціальність: 081 «Право», ОПП «Захист прав людини у сфері будівництва та містобудування»				
7) Статус освітньої компоненти: вибіркова				
8) Семестр: II				
9) Цикл дисципліни: дисципліна профільної підготовки				
10) Контактні дані викладачів: доц., к.н.держ.упр. Хлапонін Д.Ю. Ауд. 431 Центрального корпусу КНУБА Профіль на сайті КНУБА: http://surl.li/fkked . Контакти: (050)334-68-10; E-mail: khlaponin_dy@knuba.edu.ua ; dmytro.khlaponin85@gmail.com				
11) Мова викладання: українська				
12) Пререквізити на базі бакалаврського рівня вищої освіти				
13) Мета курсу формування у здобувачів вищої освіти компетентностей в сфері антикорупційного законодавства.				
14) Результати навчання:				
№	Програмний результат навчання	Метод перевірки навчального ефекту	Форма проведення занять	Посилання на програмні компетентності
1	РН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та навести переконливі аргументи.	Обговорення під час занять, захист індивідуального завдання	Лекція, практичні заняття	ІК ЗК4 СК13
2	РН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.	Обговорення під час занять, захист індивідуального завдання	Лекція, практичні заняття	ІК ЗК2 ЗК8 СК1 СК6 СК13
3	РН 8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.	Обговорення під час занять, захист індивідуального завдання	Лекція, практичні заняття	ІК ЗК2 ЗК3 СК9

15) Структура курсу

Лекції, год.	Практичні заняття, год.	Лабораторні заняття, год. Курсовий проект/ курсова робота РГР/Контрольна робот	Курсовий проект/ курсова робота РГР/Контрольна робота	Самостійні робота здобувача, год.	Форма підсумко- вого контролю
14 Заоч. 6	16 Заоч. 12		Контрольна робота - 1	90	залік
Сума годин:					120
Загальна кількість кредитів ECTS					4
Кількість годин (кредитів ECTS) аудиторного навантаження:					30 (1) Заоч. 18 (0,6)

16) Зміст курсу

Тематика лекцій та практичних занять:

Змістовий модуль I

Тема 1. Основні терміни і поняття українського законодавства з питань запобігання корупції.

Змістовний модуль II

Тема 2. Статус та повноваження Національного агентства з питань запобігання корупції.

Тема 3. Основні суб'єкти у сфері запобігання корупції в Україні.

Змістовий модуль III

Тема 4. Обмеження щодо використання службових повноважень чи свого становища та обмеження щодо одержання подарунків особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

Змістовий модуль IV

Тема 5. Потенційний і реальний конфлікт інтересів осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування та заходи щодо їх врегулювання.

Тема 6. Порядок, строки подачі, зміст декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування

Курсовий проект/курсова робота/РГР/Контрольна робота:

Індивідуальне завдання підлягає захисту студентом на заняттях, які призначаються додатково. Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Студенти можуть зробити його у вигляді реферату. Реферат повинен мати обсяг 18-24 сторінок А4 тексту (кегль Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. В рефераті можна помістити словник базових понять до теми. Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді презентації у форматі Power Point. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми.

Як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь студента у науково-практичній конференції з публікацією тез на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Тематика індивідуальних завдань для студентів денної та контрольних робіт для студентів заочної форми навчання

1. Близькі особи та корупційні правопорушення: проблемні питання в контексті антикорупційного законодавства України.
2. Значення правильного тлумачення понять “близькі особи” та “члени сім'ї” з метою застосування відповідальності за вчинення корупційних правопорушень.
3. Особливості застосування різних видів відповідальності за вчинення корупційних правопорушень.

4. Потенційний конфлікт інтересів та реальний конфлікт інтересів: обставини виникнення та шляхи врегулювання.
5. Проблемні аспекти застосування відповідальності за вчинення правопорушень, пов'язаних з корупцією.
6. Проблемні питання використання викривачем внутрішніх та зовнішніх каналів повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень.
7. Національне агентство з питань запобігання корупції та антикорупційні органи інших країн: порівняльний аналіз компетенції та досвід.
8. Специфіка та роль взаємовідносин Національного агентства з питань запобігання корупції із державними органами, політичними партіями, громадськими об'єднаннями.
9. Проблемні питання забезпечення гарантій незалежності Національного агентства з питань запобігання корупції.
10. Проблемні питання проведення конкурсного відбору на посаду Голови Національного агентства з питань запобігання корупції та законодавчого врегулювання його повноважень.
11. Роль та значення підготовки та виконання антикорупційних програм як виду заходів щодо усунення корупційних ризиків в діяльності державних органів.
12. Проблемні питання державного контролю за дотриманням законодавчих обмежень щодо фінансування політичних партій як виду повноважень Національного агентства з питань запобігання корупції
13. Роль державного контролю за цільовим використанням політичними партіями виділених з державного бюджету коштів як виду повноважень Національного агентства з питань запобігання корупції
14. Практичне значення ведення Єдиного порталу повідомлень викривачів як виду повноважень Національного агентства з питань запобігання корупції.
15. Практичне значення ведення Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування в сфері запобігання корупції.
16. Проблемні питання ведення Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення як виду повноважень Національного агентства з питань запобігання корупції.
17. Механізми врегулювання зовнішніх та внутрішніх корупційних ризиків в діяльності органів публічної влади України.
18. Роль та значення підготовки та опублікування щорічного звіту Національного агентства з питань запобігання корупції.
19. Практичне значення розробки Національним агентством з питань запобігання корупції та реалізація Антикорупційної стратегії держави.
20. Проблемні питання прийняття та виконання органом державної влади Антикорупційної програми.
21. Практичне значення підготовки та оприлюднення Національним агентством з питань запобігання корупції національної доповіді щодо реалізації засад антикорупційної політики.
22. Особливості здійснення повноважень Громадської ради при Національному агентстві з питань запобігання корупції.
23. Роль та значення проведення зовнішньої незалежної оцінки ефективності діяльності Національного агентства з питань запобігання корупції.
24. Повноваження підрозділу внутрішнього контролю та підрозділу з питань запобігання корупції як структурних підрозділів Національного агентства з питань запобігання корупції: аналіз і проблемні питання.
25. Особливості реалізації прав громадських об'єднань, їх членів або уповноважених представників, а також окремих громадян в діяльності щодо запобігання корупції.
26. Особливості процесу оцінки корупційних ризиків та підготовки звіту із оцінки корупційних ризиків на прикладі конкретного органу влади.
27. Повноваження Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України в сфері запобігання корупції як суб'єктів із загальними повноваженнями: аналіз і проблемні питання.
28. Статус та обов'язки Національного антикорупційного бюро України і завдання та функції Спеціалізованої антикорупційної прокуратури: аналіз і проблемні питання.
29. Проблемні аспекти здійснення функцій та повноважень Національним агентством України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів.
30. Проблемні питання (колізії) у співвідношенні понять “корупційне правопорушення” та “корупційний злочин” в законодавстві України.
31. Проблемні аспекти застосування специфічних правових наслідків корупційного правопорушення згідно із Кримінальним кодексом України.
32. Значення визначення змісту поняття «неправомірна вигода» для правильного розуміння понять «корупція» і «корупційне правопорушення».

ПИТАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Порівняльна характеристика понять “корупція”, “корупційне правопорушення”, “правопорушення,

- пов'язане з корупцією”.
2. Співвідношення понять “члени сім’ї” та “близькі особи”.
 3. Назвіть три основних форми корупції та їх ознаки.
 4. Характеристика понять “неправомірна вигода”, “подарунок” та “приватний інтерес” та їх співвідношення.
 5. В чому полягає зміст такого заходу зовнішнього врегулювання конфлікту інтересів як перегляд обсягу службових повноважень?
 6. Суб’єкти, на яких поширюється дія Закону України “Про запобігання корупції”.
 7. Порядок призначення керівного складу та інших працівників Національного агентства з питань запобігання корупції та їх правовий статус.
 8. Повноваження Національного агентства з питань запобігання корупції.
 9. Права Національного агентства з питань запобігання корупції.
 10. Порядок внесення Національним агентством приписів та затвердження висновків у випадках порушень антикорупційного законодавства.
 11. Що мається на увазі під поняттям “нематеріальні активи” у визначенні поняття “неправомірна вигода”?
 12. Що можна вважати перевагами у визначенні поняття “неправомірна вигода”?
 13. Що можна вважати пільгами у визначенні поняття “неправомірна вигода”?
 14. Що можна вважати послугами у визначенні поняття “неправомірна вигода”?
 15. Співвідношення понять “потенційний конфлікт інтересів” та “реальний конфлікт інтересів”.
 16. Чи може викривач повідомляти про можливі факти корупційних або пов’язаних з корупцією правопорушень журналістів, громадські об’єднання, професійні спілки?
 17. Чи може викривач повідомляти (у тому числі анонімно) інформацію про можливі факти корупційних або пов’язаних з корупцією правопорушень Службі безпеки України?
 18. Чи може приватний інтерес особи бути зумовлений особистими, сімейними, дружніми чи іншими позаслужбовими стосунками з юридичними особами?
 19. Чи може юридична особа повідомляти про можливі факти корупційних або пов’язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону, вчинених іншою особою, тобто бути викривачем?
 20. В чому полягає зміст такого заходу зовнішнього врегулювання конфлікту інтересів як усунення від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті?
 21. Обмеження щодо одержання подарунків особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.
 22. Порядок скасування нормативно-правових актів, рішень, виданих (прийнятих) з порушенням вимог Закону “Про запобігання корупції”.
 23. Назвіть виключення із загального правила щодо дій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, прирівняних до них осіб у разі надходження пропозиції щодо подарунка.
 24. Обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.
 25. Порядок дій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування щодо врегулювання конфлікту інтересів.
 26. Заходи зовнішнього врегулювання конфлікту інтересів осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.
 27. Заходи самостійного врегулювання конфлікту інтересів осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.
 28. Врегулювання конфлікту інтересів особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, яка входить до складу колегіального органу.
 29. До якого числа та в якій формі має подаватись декларація особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування?
 30. Впродовж якого строку та скільки разів суб’єкт декларування має право подати виправлену декларацію?
 31. За яких умов до декларації включаються відомості щодо подарунка?
 32. В якому випадку не підлягають декларуванню наявні грошові активи (у тому числі готівкові кошти, кошти, розміщені на банківських рахунках, внески до кредитних спілок та інших небанківських фінансових установ, кошти, позичені третім особам) та активи у дорогоцінних (банківських) металах?
 33. За якої умови підлягають декларуванню фінансові зобов’язання суб’єкта декларування або членів його сім’ї, у тому числі отримані кредити, позики, зобов’язання за договорами лізингу, розмір сплачених коштів у рахунок основної суми позики (кредиту) та процентів за позикою (кредитом), залишок позики (кредиту) станом на кінець звітного періоду, зобов’язання за договорами страхування та недержавного пенсійного забезпечення?
 34. За яких умов в декларації зазначаються відомості про видатки, а також будь-які інші правочини, вчинені у звітному періоді, на підставі яких у суб’єкта декларування виникає або припиняється право власності,

Шифр спеціальності 081	«Право», ОП «Захист прав людини у сфері будівництва та	Сторінка 1 з 7
---------------------------	---	----------------

володіння чи користування, у тому числі спільної власності, на нерухоме або рухоме майно, нематеріальні та інші активи, а також виникають фінансові зобов'язання?

35. Чи зазначаються в декларації відомості про роботу за сумісництвом?

36. Повноваження Президента України та Верховної Ради України в сфері запобігання корупції як суб'єктів із загальними повноваженнями.

37. Повноваження Кабінету Міністрів України в сфері запобігання корупції як суб'єкта із загальними повноваженнями.

38. Статус та обов'язки Національного антикорупційного бюро України.

39. Функції та повноваження Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів.

40. Завдання та функції Спеціалізованої антикорупційної прокуратури.

41. В чому полягає зміст такого заходу зовнішнього врегулювання конфлікту інтересів як здійснення повноважень під зовнішнім контролем?

42. Порядок передачі особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, належних їм корпоративних прав іншим суб'єктам підприємницької діяльності або компаніям.

17) Основна література:

Методичне забезпечення:

1. Запобігання корупції: підручник / за загальною редакцією Б.М. Головкина. Харків: Право, 2019.
2. Основні засади запобігання корупції / М. В. Романов; ГО «Харківська правозахисна група». — Харків: ТОВ «Видавництво „Права людини“», 2017. — 176 с.

18) Додаткові джерела:

1. Корупція в Україні: сучасні реалії та ефективні засоби протидії: монографія / І. В. Басанцов, О. О. Зубарева. – Суми: Сумський державний університет, 2016. – 113 с.
2. Державна антикорупційна політика і запобігання та протидія корупції на публічній службі в органах державної влади і органах місцевого самоврядування: монографія / автор. кол. ; В. В. Василевич, Т. Е. Василевська, В. Ф. Нестерович, Е. В. Расюк, А. В. Савченко, В. Л. Федоренко (кер.) та ін. ; за ред. проф. Ю.В. Ковбасюка і проф. В. Л. Федоренка. – К.: Видавництво Ліра-К, 2016. – 524 с.
3. Корупція: теоретико-методологічні засади дослідження / керівник авт. кол. доц. І.О. Ревак. – Львів: ЛьвДУВС, 2011. – 220 с.
4. Запобігання корупції у запитаннях і відповідях: посібник для суддів. К.: Ваїте, 2017. – 146 с.
5. Державне управління : підручник : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України; ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. – К.: Дніпропетровськ: НАДУ, 2012. – Т. 1. – 564 с.
6. Василевська Т. Е. Етика державного службовця як засіб запобігання та протидії корупції: навч.-метод. матеріали / Т. Е. Василевська, В. О. Саламатов. – К.: НАДУ, 2011. – 72 с.
7. Запобігання та протидія корупції : навч. посіб. / за ред. проф. Михненко А.М. // А.М. Михненко. О.В. Руснак, А.М. Мудров, С.О. Кравченко та ін. – 3-е вид., доп. і перероб. – К. : НАДУ, – 2012. – 529 с.
8. Науково-практичний коментар до Закону України «Про запобігання корупції». Організація з безпеки та співробітництва в Європі. Координатор проектів в Україні / Наук. ред. Хавронюк М.І. – К.: Ваїте, 2018. – 472 с.
9. Конституція України прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року: *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. ст. 141.
10. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014. № 794-VII. *Відомості Верховної Ради*. 2014. № 13. ст.222.
11. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014. № 1700-VII. *Відомості Верховної Ради*. 2014. № 49. ст.2056.
12. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14.10.2014. № 1698-VII. *Відомості Верховної Ради*. 2014. № 47. ст.2051.
13. Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів: Закон України від 10.11.2015. № 772-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2016. № 1. ст.2.
14. Про затвердження Положення про Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру Офісу Генерального прокурора: Наказ від 05.03.2020. № 125. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0125905-20#Text> (дата звернення 25.08.2021).
15. Про Вищий антикорупційний суд: Закон України від 07.06.2018. № 2447-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2018. № 24. ст.212.
16. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015. № 889-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2016. № 4. ст.43.
17. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 07.06.2001. № 2493-III. *Відомості*

Верховної Ради України. 2001. № 33. ст. 175.

18. Про затвердження Загальних правил етичної поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування: Наказ Національного агентства України з питань державної служби від 05.08.2016. № 158. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1203-16#Text> (дата звернення: 31.12.2021).

Інформаційні ресурси

Освітній сайт Київського національного університету будівництва і архітектури. Сторінка кафедри політичних наук і права. Дисципліна «Основи антикорупційного законодавства». URL:

<https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=3131> (дата звернення: 30.05.2022).

Офіційний сайт Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua/> (дата звернення: 25.05.2022).

Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/> (дата звернення: 25.05.2022).

Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/> (дата звернення: 25.05.2022).

Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України. URL: niss.gov.ua. (дата звернення: 25.05.2022).

Інститут держави і права ім. В.М.Корецького НАН України. URL: idpnan.org.ua (дата звернення: 25.05.2022).

19) Система оцінювання навчальних досягнень (розподіл балів):

Поточне оцінювання та самостійна робота				ІЗ	Сума
ЗМ1	ЗМ2	ЗМ3	ЗМ4		
20	20	20	20	20	100

20) Умови допуску до підсумкового контролю:

1. Студент, який пропустив аудиторне заняття з поважних причин, має продемонструвати викладачу та надати до деканату ФУПП документ, який засвідчує ці причини.
2. Студент, який пропустив лекційне заняття, повинен законспектувати зміст цього заняття та продемонструвати конспект викладачу до складання заліку.
3. Студент, який пропустив практичне заняття, повинен законспектувати джерела, які були визначені викладачем як обов'язкові для конспектування, та продемонструвати знання з пропущеної теми викладачу до складання заліку.

21) Політика щодо академічної доброчесності:

1. Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку студента він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.
2. Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) перевіряються на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій студентів у матеріалах наукових конференцій та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на плагіат.

22) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни:

<https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=3789>